

RECENSIE

Nieuwe, experimentele opera's vol vitaliteit op het Opera Forward Festival

Harvest — FOTO SANNE PEPER

Opera Forward Festival Op het jaarlijkse Opera Forward Festival toont De Nationale Opera nieuwe en experimentele opera's. Een greep uit de oogst van 2026: oudere zangers vol bruisende vitaliteit in 'Harvest', 'Requiem for Mariza' is een statische opera over het moment dat iemand sterft, en jonge zangers spelen zich de ziel uit het lijf in Philip Glass' kameropera 'Les enfants terribles'.

Joep Stapel, Mischa Spel en Loni Verweij

15 maart 2026 om 18:28

Leestijd 5 minuten

OPERA FORWARD FESTIVAL

we monodrama's van
jpaki, Rob Zuidam.
adden, Helena
Watts en Marcel
) en Miles Walter
t, artistieke leiding en
graaf. Gezien: 12
:bouw aan 't IJ
rh.: 27/5 De Doelen,
TivoliVredenburg,
stadsgehoorzaal

intheat.org/harvest/

Harvest: ode aan rijpe zangers

Opera gaat over alles. Liefde, macht, verlangen, het hele leven. Dus waarom zo zelden over leven-op-leeftijd? Dat is een prikkelende vraag, waarop Cora Burggraaf (1977, zelf zangeres) eerder de voorstelling *Coming of Age* met oudere zangeressen baseerde.

In *Harvest* zijn de deelnemende zangers Marcel Beekman, Helena Rasker, en Alex Watts (55+) en Claron McFadden (60+) jonger, maar in het harde opera-vak geldt boven de vijftig ook al als gerijpt. Terwijl een zanger zoveel meer is dan zijn 'doorleefde' stem.

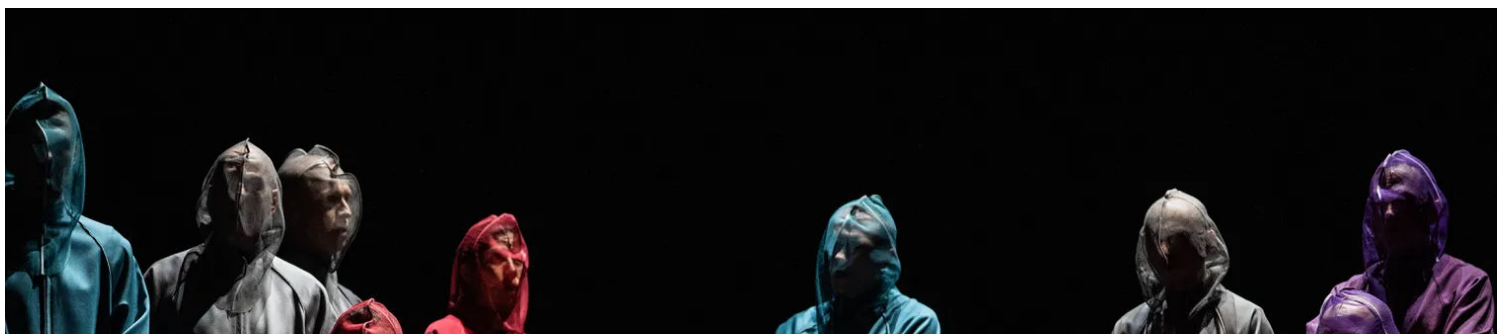
Het format is sympathiek: in zeven korte, door één pianist (Miles Walter) begeleide eenmansoperaatjes staan de vier (uitstekende) zangers beurtelings centraal. Tussendoor reflecteren ze in video-interviews op ouder worden en/in het vak. Wanneer komt de volgende klus? Komt die er wel? En als het wachten erop lang duurt, wat voel je dan? Spoiler: veel. Alle vier de gezichten lichten op als lampjes wanneer ze

vertellen over wat het vak ze bracht en brengt.

Het is zeldzaam dat je op één avond zeven nieuwe werken ontdekt. Storende omissie is dat de teksten weliswaar in het programmaboekje te lezen zijn, maar niet als boventitels worden geprojecteerd. Je mist tijdens de voorstelling zeker een derde van er nou *precies* wordt gezongen, en daarmee betekenislagen.

De zeven monodrama's, in samenspraak met de zangers geconcipieerd, zijn losse vertellingen. Maar door het heldere voorstellingsconcept en de persoonlijke video's voelen ze toch als één geheel. Intens en intiem is *Balladyna* door Claron McFadden, over het vermoorden van een zusje in dienst van eigen liefdesgeluk. De stem zingt en fluistert in meer gedaanten, de piano wordt gespeeld én geprepareerd. Wat klinkt is veel meer dan alleen 'zang met piano' en zo slaat componist Tymon Zgorzelski direct paaltjes in de grond: een korte opera kan een rechttoe-rechtaan monoloog zijn, maar interessanter wordt het als de ene zanger meer rollen, de pianist meer speelwijzen verkent.

Een grandioos voorbeeld is het spannende *Judith* van Annelies van Parys met Claron McFadden. Van Parys belicht het klassieke Blauwbaard-verhaal vanuit Judith - hier meer actor dan lustprooi, zoals pianoroffeltjes in het hoogste register en tromstokken op pianosnaren onthullen. Maar ook het fijngevoelige comic relief in *Lesson* en het vocaal prachtige *Becoming* van Calliope Tsoupaki verdienen vermelding. Je gunt *Harvest* en deze vier zich zo innemend kwetsbaar en imponerend vitaal tonende zangers een lange speeltournee. (MS)

a — — FOTO BART GRIETENS

Mariza van
loor DNO &
in Ensemble.
h Sluimer.
ing: Sora
i. Regie,
Jums: Silvia
ord: 13/3 Nat.
et A'dam;
/3. Inl.:
l
operaballet.nl/de-
era/2025-
n-for-mariza

Requiem for Mariza: opera over sterven

Het is een interessant idee: een opera over het moment dat iemand sterft. Hoe peur je genoeg drama uit die paar tellen? Kolfje naar de hand van componist Meriç Artaç, zou je denken, maar de scenische première van haar *Requiem for Mariza* in het Opera Forward Festival gaf helaas geen bevredigend antwoord.

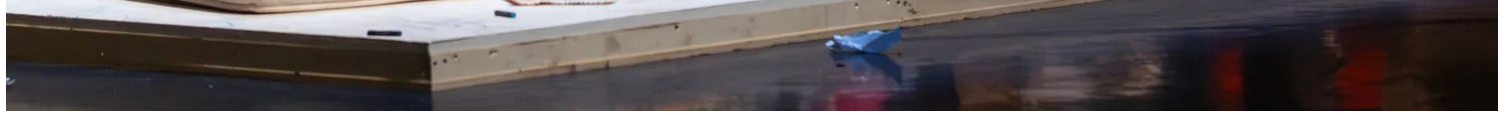
De titel ten spijt is *Requiem for Mariza* echt een opera volgens de makers. Artaç componeerde het werk voor De Nationale Opera én festival November Music in Den Bosch, waar het uitstekende New European Ensemble vorig jaar de concertante wereldpremière gaf. Wel speelt de dodenmis een structurerende rol: terwijl ze sterft hoort Mariza haar eigen requiem, in traditioneel Kerklatin gezongen door het operakoor. Het requiem treedt steeds meer op de voorgrond en het beeldschone slotkoor 'Libera me' is een hoogtepunt.

Het libretto van schrijver en NRC-columnist Sarah Sluimer bevat nauwelijks handeling, het drama speelt zich af in de binnenwereld: de jonge Mariza (mezzo Nina van Essen) beseft dat ze sterft, terwijl ze nog niet klaar is om te gaan. Haar springerige *monologue intérieur* biedt wat achtergrond: moeizame moederband, relatie uit, geen kind. In een *flash forward* naar ongeleefd leven komt dat kind er wel.

De enscenering is mooi maar statisch, met een glazen kubus centraal op de Bühne waarin actrice Annet de Ruiters de 'fysieke dubbel' van Mariza speelt. In de kubus zijn ook videoprojecties (van Francesco D'Abbraccio) te zien, die Mariza's herinneringen en toekomstfantasieën verbeelden. Mariza legt haar kleren af, ze verliest kleur. Maar haar handelingen en prachtige lyrische melodieën ontvouwen zich in een vacuüm, zodat ze ondanks de geweldige performance van Van Essen een plat karakter blijft.

Halverwege gloort er conflict, als de vreemde engelachtige figuur Ra (de mannelijke sopraan Maayan Licht, die ook schitterend fluit) het woord neemt. Zijn uitzinnige coloraturen zijn spectaculair, maar de interactie tussen mens en engel blijft abstract. Artaç heeft eerder bewezen uit te blinken in enigmatisch, haast ritueel muziektheater, maar hoewel *Requiem for Mariza* dat op papier ook zou kunnen zijn, komt Mariza in haar laatste ogenblikken onvoldoende tot leven.

les — FOTO HANNAH MILDE

Terribles van

oor Opera
Nationale
Nederlandse
gie: Béatrice
Muzikale
as Krüger.
3 Frascati
Tournée t/m

operaballet.nl/de-
era/2025-
ants-terribles

Les Enfants Terribles: wie gaat het verst?

Het heeft iets weg van een TikTok-challenge gone wrong: 'Het Spel' waarin een broer en zus elkaar gevangen houden in Philip Glass' kameropera *Les Enfants Terribles*, gebaseerd op de gelijknamige roman van Jean Cocteau. Alleen duurt dit spel niet een paar minuten maar een paar jaar. Wie durft het verst te gaan zonder zich te laten kennen? De Amsterdamse première zaterdagavond in Frascati zette een explosieve broer-zusrelatie neer in een voorstelling die in anderhalf uur doordenderde naar de ontknoping.

In een notendop: tieners Lise en Paul worden wees en leven samen in hun huis, teruggetrokken in een zelfverzonnen droomwereld. In contact met buitenstaanders Dargelos, Gérard en Agathe doen liefde en jaloezie hun intrede, en begint hun zorgvuldig opgebouwde symbiotische relatie te wankelen.

Het vergde soms wat moeite om je over te geven aan de hyperdramatiek van Cocteau's personages, maar daarbij werd je goed geholpen door de vier solisten, allen van de Nationale Opera Studio. Op een paar

vierkante meters - een halfopen witte kamer versierd met kindertekeningen en vol snuisterijen - speelden ze de ziel uit het lijf. Eva Rae Martinez had een magnetische podiumprésence als de destructieve en jaloerse Lise, waarbij haar ranke sopraan de manipulatieve onderstroom onder Lises jeugdige façade blootlegde. Bariton Ismael Correa Ulriksen als de fragiele Paul was haar sterke tegenspeler, al dreigde zijn soms dominante klank de fijne balans van hun interactie te overschaduwen. Steven van der Linden (Gérard) en Aaike Nortier (Agathe en Dargelos) zetten de groteske dynamiek van het vierhoeksspel op scherp.

In Glass' partituur voor drie piano's is de grens tussen geruststellend en grimmig flinterdun. Een eindeloze stroom van golvende toonladders en gebroken akkoorden klinkt nu eens dromerig, dan weer opzweepend, en stuwt het verhaal richting de fatale uitkomst. Onder leiding van dirigent Nicolas Krüger, zelf aan de piano, volhardt de hypnotiserende puls temidden van grillige tempoverschuivingen, als ware de drie instrumenten bespeeld door één onzichtbare hand.

De dood mocht dan onontkoombaar zijn voor de *enfants terribles*, de speellust waarmee vier jonge operazangers zich in het verhaal stortten, vervulde deze voorstelling van leven.